

Maaseutupalvelujen lomautussuunnitelma 2020

198/01.01.03.11/2020

Mala 12.02.2020 § 17

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 16.12.2019 § 431 päättänyt henkilöstön lomauttamisesta vuonna 2020. Päätöksen mukaan yksittäisen viranhaltijan/työntekijän lomautuksen kesto on pääsääntöisesti kolme viikkoa. Tämä tarkoittaa kuukausipalkkaisen henkilöstön osalta 21 kalenteripäivää ja tuntipalkkaisen henkilöstön osalta 15 työpäivää.

Henkilöstön lomautuksen perusteena ovat taloudelliset syyt. Kouvolan kaupungilla on pakottava kustannusten vähentämistarve vuonna 2020, mistä seuraa, että työnantajan edellytykset tarjota työtä vähenevät tilapäisesti.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) 1 §:n 1 momentin soveltamisohjeen mukaan kustannusten pakottava vähentämistarve kunnassa taikka sen kyseisessä toimintayksikössä voi olla määräaikaisen tai toistaiseksi tapahtuvan lomautuksen perusteena.

Lomautuksen ulkopuolelle rajataan kokonaan seuraavat ammattiryhmät:

- Kymen jätelautakunnan henkilöstö
- kiinteistöpalvelujen Kymsoten hoitosopimuksen kohteissa työskentelevät (mikäli työajasta yli 50 % kohdistuu sote-palveluihin)
- kiinteistönhoidon päivystäjät
- kiinteistöpalvelujen varahenkilöt
- lomituspalvelujen maatalouslomittajat
- eläinlääkintähuolto (ympäri vuorokautinen päivystysvelvollisuus)
- luottamusmiehet ja varsinaiset työsuojeluvaltuutetut
- oppisopimussuhteessa olevat, jotka ovat määräaikaisessa työsuhteessa
- määräaikaisessa työsuhteessa olevat työntekijät, jotka eivät toimi vakituisen työntekijän sijaisena
- palkkatuella työllistetyt.

Osa-aikaisella eläkkeellä tai muutoin osa-aikatyössä olevien viranhaltijoiden/työntekijöiden osalta lomautus toteutetaan pääsääntöisesti vastaavalla tavalla ja kalenteripäivinä yhtä pitkäksi ajaksi kuin kokoaikainen. Lomautusaika määritellään kuitenkin tapauskohtaisesti sen mukaisesti, miten viranhaltijan/työntekijän työaika on järjestetty.

Vuonna 2020 eläkkeelle jäävät ovat myös lomautusten piirissä. Jos viranhaltija/työntekijä on irtisanoutunut ennen lomautusilmoituksen antamista, niin lomautus on palvelussuhteen keston mukaan laskettu suhteellinen osuus oman ammattiryhmän lomautuksesta

Lomautukset toteutetaan vuoden 2020 aikana työnantajan määräämänä ajankohtana kokonaisina päivinä yhdessä tai useammassa jaksossa. Lomautussuunnittelussa tulee ottaa huomioon virka- ja työehtosopimuksen määräykset.

Lomautukset suunnitellaan siten, että kuukausipalkkaisella kolmen viikon (21 kalenteripäivää) lomautukseen sisältyy kolme viikonloppua, kahden viikon (14 kalenteripäivää) lomautukseen kaksi viikonloppua ja vastaavasti viikon (7 kalenteripäivää) lomautukseen yksi viikonloppu. Lomautusta ei saa kuitenkaan suunnitella alkavaksi tai päättymään sellaisena päivänä, joka olisi normaalisti viranhaltijan/työntekijän vapaapäivä.

KVTES:n VIII luvun 1 §:n 1 momentin soveltamisohjeen mukaan lomautus ei voi alkaa eikä päättyä sellaisena päivänä, joka olisi normaalisti viranhaltijan vapaapäivä (viikkolepopäivä, viikon toinen vapaapäivä tai arkipyhä).

KVTES:n VIII luvun 2 § 1 momentin soveltamisohjeen mukaan lomautusta ei voi määrätä alkamaan eikä päättymään työntekijän vapaapäivänä. Lomautuksen tulee siten alkaa ja päättyä sellaisena päivänä, joka ilman lomautusta olisi ollut työntekijän työpäivä.

Viranhaltijan/työntekijän lomautusjaksot tulee sijoittaa myös siten, että edellytykset työttömyyspäivärahan maksamiselle täyttyvät. Työttömyyspäivärahaa maksetaan sen jälkeen, kun henkilö on ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa yhteensä viittä täyttä työpäivää vastaavan ajan enintään kahdeksan peräkkäisen kalenteriviikon aikana.

Hallintosäännön 50 §:n mukaan viranhaltijan valitseva tai työsuhteeseen ottava viranomainen päättää lomautuksen ajankohdasta ja lomautusilmoituksen antamisesta. Valtuuston valitseman viranhaltijan osalta asiasta päättää kuitenkin kaupunginhallitus.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) VIII luvun 2 § 1 momentin mukaan työnantajan on lomauttaessaan noudatettava vähintään yhden kuukauden ilmoitusaikaa.

Lomautuksen toteuttaminen työsuhteisen henkilöstön osalta edellyttää työsopimuslain 5 luvun 4 §:n mukaista lomautusilmoitusta, joka on annettava tiedoksi lomautettavalle henkilökohtaisesti viimeistään kuukautta ennen lomautuksen alkamista.

Lomautuksen toteuttaminen virkasuhteisen henkilöstön osalta edellyttää viranhaltijalain 31 §:n mukaista päätöstä lomauttamisesta, joka on annettava tiedoksi lomautettavalle viimeistään kuukautta ennen lomautuksen alkamista.

Lomautussuunnitelma

Henkilöstön lomauttaminen edellyttää suunnitelmaa, jolla varmistetaan, että kaupunki pystyy lomautuksista huolimatta järjestämään lakisääteiset palvelut, hoitamaan viranomais tehtävät ja täyttämään sopimusvelvoitteensa. Alustavia lomautussuunnitelmia on tehty jo lomautuksia koskeneen yhteistoimintamenettelyn aikana.

Lomautussuunnitelma on yksityiskohtainen suunnitelma siitä, kuinka lomautus käytännössä toteutetaan. Lomautussuunnitelmassa todetaan, mitä työ- tai virkatehtäviä lomautus koskee, miten pitkä lomautusaika on, miten lomautus toteutetaan käytännössä ja miten palvelut toteutetaan lomautusaikana. Lomautussuunnitelman täytyy olla niin tarkka, että kaupungin toimintaa valvovat viranomaiset voivat niiden perusteella varmistua siitä, että lakisääteiset velvoitteet hoidetaan lomautuksista huolimatta.

Viranhaltija/työntekijä lomautetaan keskeyttämällä virantoimitus tai työnteko määräajaksi. Toimialojen operatiivinen johto vastaa työnantajan edustajana siitä, että lomauttamisessa noudatetaan työnantajavelvoitteita sekä voimassa olevia virka- ja työehtosopimuksia. Lomautukset tulee suunnitella siten, että lakisääteiset palvelut toteutetaan ja taataan asiakasturvallisuus. Lomautuksia toteutettaessa tulee ottaa huomioon ao. toimialan palvelutoiminnan luonteeseen liittyvät erityispiirteet, jotta lomautukset voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisella ja toimintaa vähiten häiritsevällä tavalla (esim. vuoroperiaatteella tai sulkemalla toimipisteitä kokonaan kesäaikana tai muuna hiljaisena ajankohtana). Kussakin työyksikössä valitaan toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisin vaihtoehto lomautusten toteuttamiselle.

Toimialojen tulee tiedottaa kuntalaisille ja asiakkaille lomautusten vaikutuksista palveluihin, aukioloaikoihin ja muihin vastaaviin seikkoihin.

Lomautussuunnitelmien laadinnassa tulee ottaa huomioon myös henkilöstön vuosilomat, jotta sijais- ja varahenkilöjärjestelyt turvataan. Vuosilomia ei saa jäädä pitämättä vuonna 2020 lomautusten vuoksi, jotta lomautuksilla saavutettavat henkilöstömenojen säästöt eivät vähene tilinpäätökseen kirjattavan lomapalkkavelan kasvaessa.

Kaupunginhallituksen 16.12.2019 tekemän päätöksen mukaisesti toimialojen lomautussuunnitelmat käsitellään toimialan yhteistyöryhmässä ja ao. lautakunnissa ennen lomautusten toteuttamista. Asuminen ja ympäristö –toimialan lomautussuunnitelmat on käsitelty toimialan yhteistyöryhmässä 30.1.2020 sekä lisäksi lomautussuunnitelmien periaatteet toimialan henkilöstöinfossa 29.1.2020.

Toimialan operatiivinen johto vastaa siitä, että lomauttamisesta huolimatta lakisääteiset palvelut toteutetaan ja asiakasturvallisuus taataan. Lomautussuunnitelmaa on tarpeen mukaan muutettava lomautuksen aikanakin, jos asiakasturvallisuus vaarantuu tai lomautus johtaisi lain tai sopimuksen rikkomiseen.

Asumisen ja ympäristö –toimialan lomautussuunnitelma sisältää lomautuksen periaatteet palvelukohtaisesti.

Lomautussuunnitelma maaseutulautakunnan alaisen palvelun osalta

Maaseudun kehittäminen ja viljelijätukipalvelut:

Henkilöstö lomautetaan aikavälillä huhti-joulukuu. Viljelijätukipalvelujen lomautukset (21 pv) jaetaan useampiin jaksoihin siten, että maksajavirastosopimuksen mukaiset tehtävät ja muut maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät tulevat hoidetuiksi aikataulujen mukaan ja riittävä määrä kesälomia saadaan pidetyksi, kuten on ohjeistettu. Lomautuksissa noudatetaan vuorottelua, jotta sijaisuudet voidaan hoitaa. Viljelijätukipalvelujen tehtävät ovat viranomaistehtäviä, joissa on noudatettava määräaikoja viljelijätukien käsittelyssä ja maksatuksessa. Em. tehtävien suorittamiseksi lomautusten ajankohtia on tarvittaessa muutettava.

Yksityistieasioissa ei ole palvelua lomautuksen aikana heinäkuussa, joka on hiljaisinta aikaa.

Lomituspalvelut

Lomituspalvelujen hallinnon henkilöstön lomautukset sijoitetaan pääsääntöisesti touko-kesäkuulle ja syys-lokakuulle jakamalla 21 päivän lomautusajat useampiin jaksoihin siten, että toiminnan jatkuvuus voidaan turvata. Lomituspalvelujen tuottaminen perustuu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen toimeksiantosopimukseen ja hallinnon velvollisuus on huolehtia, että toiminta jatkuu lomautustenkin aikana ja maatalousyrittäjien oikeus vuosilomaan ja sijaisapuun turvataan. Lomautuksissa noudatetaan vuorottelua, jotta sijaisuudet voidaan hoitaa. Lomautusajankohtien suunnittelussa on otettu huomioon myös päivystysvelvoitteet. Lomautuksen aiheuttama henkilöresurssien vaje vaikeuttaa aikatauluihin sidottujen välttämättömien tehtävien kuten työlistojen laatimisen ja palkanmaksun aineistojen sekä laskutusten hoitamista. Pyritään kuitenkin siihen, että lomautuksella on mahdollisimman vähän vaikutusta asiakaspalveluun.

Lomituspalvelujen maatalouslomittajat on rajattu lomautuksen ulkopuolelle.

Lisätietoja: maaseutupalvelujen päällikkö Minna Anttila, puh. 020 615 7826, minna.anttila(at)kouvola.fi; lomituspalvelujohtaja Mervi Taimisto, puh. 020 615 6482, mervi.taimisto(at)kouvola.fi

Maaseutupalvelujen päällikön ehdotus:

Maaseutulauslautakunta hyväksyy edellä esitetyn asuminen ja ympäristö -toimialan lomautussuunnitelman maaseutulauslautakunnan alaisen palvelun osalta.

Tilanteessa, jossa lomautussuunnitelmaa on tarpeen mukaan muutettava lomautuksen aikana, mikäli asiakasturvallisuus vaarantuu tai lomautus johtaisi lain rikkomiseen, lomautussuunnitelman muutoksista päättää maaseutupalvelujen päällikkö ja tämän poissaollessa sijainen. Päätösvalta muuttaa tarvittaessa johtavassa asemassa olevien viranhaltijoiden lomautuksen ajankohtaa delegoidaan tekniselle johtajalle.

Lomautuksia koskeva suunnitelma toimitetaan tiedoksi kaupunginhallitukselle ja henkilöstöpalveluille.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Maaseutulautakunnan päätös:

Maaseutulautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Maaseutulautakunta tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja päätös on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 13.2.2020 lukien.
